

پاسخگویی پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دکتر فاطمه سمیعی راد^۱، زهرا قاسمی^۲

نویسنده مسوول: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین fsamieerad@gmail.com

دریافت: ۹۲/۶/۲۶ پذیرش: ۹۲/۹/۴

چکیده

زمینه و هدف: یکی از وظایف اصلی اعضای هیات علمی تحقیق می‌باشد که به عنوان یک ضرورت اولیه برای پیشرفت حرفه‌ای شناخته شده است. هدف پژوهش حاضر بررسی پاسخگویی پژوهشی اعضای هیات علمی بود.

روش بررسی: این پژوهش توصیفی - تحلیلی که به صورت مقطعی و در میان کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل خصوصیات فردی، موانع شخصی، درون سازمانی، برون سازمانی و ماهیت پژوهش بود. از آمار توصیفی و تحلیلی، استفاده شد.

یافته‌ها: عوامل بازدارنده‌ی درون سازمانی با میانگین و انحراف معیار $54/29 \pm 50/08$ امتیاز در رتبه‌ی اول، عوامل مربوط به روش تحقیق علمی با $67/03 \pm 55/63$ امتیاز در رتبه دوم، عوامل بازدارنده‌ی شخصی با $5/1 \pm 58/74$ امتیاز در رتبه‌ی سوم و عوامل برون سازمانی با $11/9 \pm 64/5$ امتیاز در رتبه‌ی آخر قرار داشتند.

نتیجه‌گیری: بهبود وضعیت پژوهشی عمده‌ی دانشگاه‌ها در گرو ایجاد یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های تحقیقاتی درون سازمانی و برون سازمانی است.

کلمات کلیدی: پژوهش، موانع، اعضای هیات علمی.

مقدمه

است (۱). بین تحقیقات، استقلال و پیشرفت حقیقی و توسعه‌ی پایدار کشورها رابطه مستقیمی وجود دارد (۲) و عملاً کشورها در عصر حاضر بر اساس توان تولید علم و کاربرد دانش خود، تقسیم بندی می‌شوند (۳). در حال حاضر هدف اصلی تمامی کشورهای صنعتی و در حال توسعه، افزایش حجم سرمایه‌گذاری‌های تحقیقاتی است. هدف کشورهای پیشرفته از این امر حفظ موقعیت و یا افزایش برتری در صحنه‌های رقابت بین‌المللی است. کشورهای در حال

تحقیقات یکی از پایه‌های اساسی و عمده در توسعه‌ی جوامع بشری به شمار می‌رود، به نحوی که هیچگونه حرکت علمی و منطقی بدون پشتوانه تحقیقات، امکان پذیر به نظر نمی‌رسد. در واقع پژوهش اصلی‌ترین نیروی محرکه یک جامعه در مسیر ترقی بوده و از آن به عنوان یکی از شاخص‌های مهم رشد، یاد می‌شود. در بعد اقتصادی نیز تحقیق فعالیت‌ی کاملاً ضروری، موجه و دارای بازده مثبت تلقی می‌شود زیرا مبنای نوآوری و زمینه‌ساز تحول و تکامل وسایل و ابزارهای تولید

۱- متخصص پاتولوژی، استادیار مرکز تحقیقات بیماریهای متابولیک دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۲- کارشناس ارشد آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دخیل هستند (۹). دانشگاه علوم پزشکی قزوین دانشگاهی پویا است و اختلاف قابل توجهی از نظر شاخص های تحقیق (تعداد محقق، بودجه، تعداد کتاب های منتشر شده و یا زیر چاپ و نشریه های علمی و ...) با دانشگاه های تیپ یک دارد. شناخت موانع تحقیق در سطح دانشگاه می تواند زمینه ساز تولید ابزارهای لازم و اساسی توسط تصمیم گیرندگان و برنامه ریزان پژوهشی برای افزایش بازدهی امر تحقیقات شود. از این رو هدف مطالعه حاضر بررسی پاسخگویی پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بود.

روش بررسی

این مطالعه از نوع توصیفی - تحلیلی است که به صورت مقطعی در سال ۱۳۸۹-۱۳۹۰ برای تعیین پاسخگویی پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. جامعه ی پژوهش شامل تمامی اعضای هیات علمی شاغل در دانشکده های پزشکی، پرستاری-مامایی، دندانپزشکی، بهداشت و پیراپزشکی، مشتمل بر ۲۲۴ نفر بود که از بین آنها ۱۳۰ نفر با ما همکاری نموده و نسبت به تکمیل پرسشنامه اقدام کردند. روش نمونه گیری در این مطالعه سرشماری بود و ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای بود که در دو قسمت تنظیم گردید. قسمت اول شامل اطلاعات دموگرافیکی (سن، جنس، وضعیت تاهل، سوابق کاری، مدرک تحصیلی، رتبه ی علمی و وضعیت استخدامی) و قسمت دوم شامل سنجش ۴ گروه از عوامل بازدارنده ی تحقیق در اعضای هیات علمی بود که عبارتند از:

۱. عوامل بازدارنده ی شخصی (عدم پذیرش طرح های تحقیقاتی اعضایی که از مرتبه علمی پایین تری برخوردار دارند، ناآشنایی با اصول و مبانی روش تحقیق، ناکافی بودن میزان اطلاعات اعضای هیات علمی راجع به عملیات تحقیق، کمبود وقت و مشغله ی زیاد، عدم تسلط کافی در ترجمه ی مقالات فارسی

توسعه نیز دریافته اند که جهت رسیدن به رشد و توسعه واقعی و حل اصولی مسایل و مشکلات اجتماعی، بهداشتی و اقتصادی خود راهی منطقی جز سرمایه گذاری در زمینه ی پژوهش ندارند (۳).

وظایف اصلی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی شامل: تولید دانش، انتقال دانش (تربیت نیروی انسانی متخصص) و عرضه ی خدمات تخصصی به جامعه می باشد. انجام بهینه ی هر یک از وظایف مشروحه منوط به داشتن تحقیقات بنیادی، کاربردی و توسعه ای و نیز آماده ساختن پژوهشگرانی است که قادر به انجام چنین تحقیقاتی باشند (۴). نظام دهی به تحقیقات دانشگاهی یکی از مهم ترین عوامل موثر بر توسعه ی تحقیقات دانشگاه ها است چرا که بدین وسیله می توان به ترویج روحیه ی تحقیق و ایجاد انگیزه و رغبت در اعضای هیات علمی نسبت به امر تحقیق، پرداخت (۴). آنچه مسلم است آن است که اعضای هیات علمی از ارزشمندترین و اساسی ترین منابع یک دانشگاه (۵) و مهم ترین منابع یک کشور برای رشد و توسعه می باشند و بررسی امر تحقیقات بدون ارزیابی موانع آن ها در این راه امکان پذیر نخواهد بود.

از جمله اولین نکات اساسی برای سامان دهی پژوهش، دستیابی به درک درستی از توانمندی ها، امکانات موجود و نیز پی بردن به نقاط ضعف و قوت برنامه های تحقیقاتی است. بعضی از پژوهشگران معتقد هستند که عواملی چون کمبود وقت، نداشتن مهارت کافی در انجام تحقیق، عدم حمایت مالی از محقق، حجم کار زیاد، مشکلات مربوط به بودجه و امکانات، نداشتن علاقه و انگیزه، عدم استفاده از نتایج تحقیق و مشکلات مربوط به تجزیه و تحلیل های آماری، از جمله موانع مهم در امر پژوهش هستند (۸-۶).

بررسی دادخواه و همکاران نیز در خصوص موانع تحقیق از نظر اعضای هیات علمی نشان داد که مجموعه ی عوامل شخصی، درون سازمانی، برون سازمانی، ماهیتی و نگرشی در این امر

به زبان‌های دیگر، عدم تسلط کافی در استفاده از کامپیوتر و اینترنت).

۲. عوامل بازدارنده‌ی درون سازمانی (نبودن امکانات رفاهی جهت اعضای هیات علمی، فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های تحقیقاتی، نبودن بانک اطلاعاتی متمرکز و فراگیر در دانشگاه، ناکافی بودن منابع جدید اطلاعاتی، کمبود اعتبارات و بودجه‌ی تحقیقات، استقبال نکردن مسوولین از یافته‌های طرح‌های تحقیقاتی، ضعف و نارسایی در کیفیت انتشارات دانشگاهی، مراحل اداری پریچ و خم یک طرح پژوهشی، مراحل اداری تهیه‌ی وسایل و لوازم مورد نیاز، کمبود امکانات پژوهشی نظیر کتابخانه، آزمایشگاه، وسایل چاپ و تکثیر و رایانه، دریافت مرحله به مرحله بودجه‌ی تحقیقات و تشریفات اداری خسته‌کننده، نبودن نظارت، کنترل و هدایت مستمر بر اجرای طرح پژوهشی، مشخص نبودن نیازهای تحقیقاتی و اولویت‌های سیستم بهداشتی- درمانی، بی‌توجهی مسوولین به ضرورت انجام تحقیق توسط اعضای هیات علمی، مراحل اداری پرداخت حق‌الزحمه به همکاران مجری طرح، آماده نبودن مسوولین قسمت‌های اداری از مراحل ارایی‌ی پروژه و روند اجرای آن، تناقض در آمارهای موجود، روشن نبودن راهنمای تهیه و تدوین طرح پژوهشی برای محقق).

۳. عوامل بازدارنده‌ی برون سازمانی (عدم محو یا کاهش تصمیمات مبتنی بر تصمیمات و توهّمات به وسیله‌ی مسوولین و کارشناسان، تصمیمات فردی و سرنوشت ساز به وسیله برخی مسوولین رده‌های بالا و عدم تکیه بر تحقیقات علمی، بیهوده انگاشتن تحقیقات به وسیله‌ی برخی مسوولین و آزمودنی‌ها، عدم هماهنگی موسسات پژوهشی کشور در ارایی‌ی اطلاعات به محققان و تبادل اطلاعات بین موسسات، عدم ارتباط و هماهنگی بین محققین جهت تبادل اطلاعات و تجربیات، عدم نهادینه شدن تحقیق در کشور، همکاری نکردن مسوولین جهت فراهم سازی تسهیلات لازم جهت تحقیق،

سهم ناچیز تولید ناخالص ملی به امر تحقیقات کشور، عدم آشنایی کتابداران مراکز تحقیقاتی با منابع مختلف در رابطه با موضوع تحقیق و در نتیجه کاهش همکاری ایشان).

۴. عوامل مربوط به روش تحقیق علمی (عدم دسترسی به متخصصان برجسته روش علمی در سطح استان و کشور جهت اخذ راهنمایی، صرف وقت زیاد در انتخاب و تعیین مساله تحقیق به وسیله‌ی محققان، وقت‌گیر بودن و پر دردرس بودن انجام تحقیقات علمی، دیررس بودن نتایج تحقیقات، سهل بودن تدریس در مقایسه با انجام تحقیقات علمی، دسترسی نداشتن به مشاورین تحقیقاتی جهت تهیه‌ی طرح تحقیقاتی، انتخاب و تعیین مساله مورد تحقیق از بین مسایل گوناگون که به ذهن محققان می‌رسد).

امتیاز دهی به سوالات بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت، کاملاً موافق، موافق، بی نظر، مخالف و کاملاً مخالف بود و به ترتیب نمره ای از ۵ تا ۱ به هر یک تعلق گرفت. در این شیوه، امتیاز بندی سوالات به این صورت انجام گرفت که اهمیت سوال از نظر ایجاد ممانعت برای عدم انجام پژوهش در چه رتبه ای قرار داشت. فلذا در هر قسمت رتبه بالاتر و مهم‌تر عدد کمتری را به خود اختصاص می‌داد. جهت تعیین روایی از شاخص روایی محتوی (Content Validity Index) استفاده شد. بدین صورت که پرسشنامه در اختیار ۷ نفر از صاحب نظران قرار داده شد که همخوانی هر یک از عبارت‌ها را با اهداف تحقیق بر روی مقیاس درجه ای شامل، کاملاً مناسب، نسبتاً مناسب، مناسب و نامناسب مشخص نمایند. همچنین جهت تعیین پایایی پرسشنامه به منظور ثبات درونی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که پس از توزیع پرسشنامه بین ۱۵ نفر از اعضای هیات علمی و جمع‌آوری پاسخ‌ها، ضریب آلفای ۰/۷۹ به دست آمد. پرسشنامه در محل کار اعضای هیات علمی به آن‌ها تحویل و پس از تکمیل گردآوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده شد. داده‌ها با آمار توصیفی و تحلیلی مورد

تجزیه و تحلیل قرار گرفت. P-Value کمتر از ۰.۰۵٪ از لحاظ آماری معنی دار در نظر گرفته شد (محدوده‌ی اطمینان ۹۵٪).

یافته‌ها

از مجموع کل ۱۳۰ نفر شرکت کننده در این پژوهش ۸۲ نفر (۶۳ درصد) مذکر و ۴۸ نفر (۳۷ درصد) مونث بودند. در بررسی متغیر محل خدمت، ۱۰۳ (۷۹/۲ درصد) نفر در دانشکده‌ی پزشکی، ۱۲ (۹/۷ درصد) نفر در دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، ۹ (۷ درصد) نفر در دانشکده‌ی دندانپزشکی، ۴ (۲/۶ درصد) نفر دانشکده‌ی بهداشت و ۲ (۱/۵ درصد) نفر هم در دانشکده‌ی پیراپزشکی شاغل بودند. در متغیر میزان تحصیلات

از میان شرکت کنندگان در این پژوهش ۲۲ (۱۷ درصد) نفر دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد، ۶۹ (۶/۹ درصد) نفر دکترا PhD، ۸۲ (۶۳ درصد) نفر دکترای تخصصی و در نهایت ۱۷ (۱۳ درصد) نفر فوق تخصص داشتند. در بررسی سابقه‌ی خدمت نیز ۳۳ (۲۵/۴ درصد) نفر از پاسخ گویندگان سابقه‌ی خود را ۵ تا ۱۰ سال و ۱۴ (۱۰/۸ درصد) نفر سابقه‌ی خود را ۱۱ تا ۱۵ سال، ۲۱ (۱۶/۲ درصد) نفر سابقه‌ی خود را ۱۶ تا ۲۰ سال و در نهایت ۱۹ (۱۴/۶ درصد) نفر سابقه‌ی خود را بالاتر از ۲۰ سال ذکر کردند. (جدول ۱)

جدول ۱: فراوانی مطلق و نسبی اعضای هیات علمی مورد بررسی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین بر حسب محل خدمت، مدرک تحصیلی و سابقه‌ی خدمت

متغیرها	تعداد	درصد	
محل خدمت	پزشکی	۱۰۳	۷۹/۲
	بهداشت	۴	۲/۶
	پیراپزشکی	۲	۱/۵
	دندانپزشکی	۹	۷
	پرستاری و مامایی	۱۲	۹/۷
	کارشناسی ارشد	۲۲	۱۷
مدرک تحصیلی	دکترا PhD	۹	۶/۹
	دکترای تخصصی	۸۲	۶۳
	فوق تخصص	۱۷	۱۳/۵
سوابق کاری	۵ تا ۱۰	۳۳	۲۵/۴
	۱۰ تا ۱۵	۱۴	۱۰/۸
	۱۱ تا ۱۵	۴۳	۳۳
	۱۶ تا ۲۰	۲۱	۱۶/۲
	بیشتر از ۲۰ سال	۱۹	۱۴/۶

سابقه‌ی کاری ۱۱ تا ۱۵ سال با میانگین و انحراف معیار $1/01 \pm 02/3$ امتیاز پایین‌ترین رتبه را کسب کردند. از نظر مرتبه‌ی علمی نیز دانشیاران با $18/4 \pm 43/25$ امتیاز بهترین رتبه و مربیان با $0/9 \pm 02/2$ امتیاز پایین‌ترین رتبه را کسب کردند. همچنین اعضای هیات علمی شاغل در دانشکده‌ی پزشکی با $9/3 \pm 49/5$ امتیاز بهترین شرایط و شاغلین در دانشکده‌ی پرستاری و مامایی با $0/1 \pm 02/5$ امتیاز بدترین شرایط را داشتند. از نظر مدرک تحصیلی نیز اعضای هیات علمی که دارای فوق تخصص بودند با $12/1 \pm 46/4$ امتیاز بهترین و کارشناسان ارشد با $0/9 \pm 02/2$ امتیاز بدترین رتبه را کسب کردند. از سوی دیگر ارتباط و تاثیر بین سابقه کاری ($P = 0/39$)، رتبه علمی ($P = 0/194$)، محل خدمت ($P = 0/81$) و یا حتی مدرک تحصیلی ($P = 0/18$) با موانع درون سازمانی پژوهش از لحاظ آماری معنی دار نبود. (جدول ۴)

اما در بخش دیگر این مطالعه در قسمت موانع روش تحقیق، دسترسی نداشتن به مشاورین تحقیقاتی جهت تهیه‌ی طرح تحقیقاتی، عدم دسترسی به متخصصان برجسته روش علمی در سطح استان و کشور جهت اخذ راهنمایی و در نهایت صرف وقت زیاد در انتخاب و تعیین مسأله‌ی تحقیق به وسیله‌ی محققان به ترتیب از جمله مهم‌ترین عوامل دخیل در موانع موجود در روش تحقیق علمی از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه بودند (خلاصه نتایج مربوط به عوامل ممانعت کننده‌ی مربوط به روش تحقیق علمی در جدول ۳ آمده است). مرتبه‌ی علمی اعضای هیات علمی به شکل معنی داری در نتایج مربوط به موانع روش تحقیق موثر بود و دانشیاران با $19/5 \pm 09/2$ امتیاز پایین‌ترین رتبه را کسب کردند ($P = 0/007$). گرچه این اختلاف معنی دار در سایر موارد از قبیل سابقه کاری ($P = 0/095$)، محل خدمت ($P = 0/161$) و آخرین مدرک تحصیلی ($P = 0/35$) وجود نداشت. (جدول ۵)

همچنین در بررسی موانع انجام تحقیق از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه مشخص شد، عوامل بازدارنده‌ی درون سازمانی با میانگین و انحراف معیار $08/29 \pm 00/08$ امتیاز در رتبه‌ی اول، عوامل مربوط به روش تحقیق علمی با $6/03 \pm 05/63$ امتیاز در رتبه‌ی دوم، عوامل بازدارنده‌ی شخصی با $0/1 \pm 08/64$ امتیاز در رتبه‌ی سوم و عوامل برون سازمانی با $11/9 \pm 64/5$ امتیاز در رتبه‌ی آخر قرار داشتند. (جدول ۲)

جدول ۲: رتبه، میانگین و انحراف معیار نمرات مربوط به موانع انجام تحقیق از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

رتبه	میانگین و انحراف معیار	متغیرهای موثر
۳	$08/64 \pm 05/10$	عوامل شخصی
۱	$00/08 \pm 08/29$	عوامل درون سازمانی
۴	$64/50 \pm 11/90$	عوامل برون سازمانی
۲	$05/63 \pm 6/03$	عوامل مربوط به روش تحقیق

از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه مهم‌ترین عامل درون سازمانی ممانعت کننده در انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های پژوهشی بود. عواملی همچون مشخص نبودن نیازهای تحقیقاتی و اولویت‌های سیستم بهداشتی-درمانی و نیز نبود نظارت، کنترل و هدایت مستمر بر اجرای طرح پژوهشی در رده‌های دوم و سوم قرار داشتند. (خلاصه نتایج مربوط به عوامل ممانعت کننده‌ی درون سازمانی در جدول ۳ آمده است.)

همچنین در مقایسه‌ی انجام شده بین میانگین و انحراف معیار نمرات موانع پژوهش درون سازمانی بر حسب سابقه‌ی کار، رتبه‌ی علمی، محل خدمت و مدرک تحصیلی مشخص شد که افراد با سابقه‌ی کاری ۱۶ سال و بیشتر با میانگین و انحراف معیار $12/05 \pm 48/1$ امتیاز بهترین شرایط و افراد با

جدول ۳: رتبه، میانگین و انحراف معیار نمرات مربوط به عوامل مرتبط زیر مجموعه چهار گروه موانع انجام تحقیق از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

رتبه	میانگین و انحراف معیار	متغیرهای موثر
عوامل شخصی		
۶	۴/۴۱±۱/۸۳	عدم پذیرش طرح‌های تحقیقاتی اعضای که از رتبه علمی پایین‌تری برخوردار دارند.
۱	۲/۳۱±۱/۴۱	ناآشنایی با اصول و مبانی روش تحقیق
۳	۲/۸۴±۱/۳۳	ناکافی بودن میزان اطلاعات اعضای هیات علمی راجع به عملیات تحقیق
۲	۲/۸۳±۱/۵۹	کمبود وقت و مشغله زیاد
۴	۴/۲۱±۱/۳۸	عدم تسلط کافی در ترجمه مقالات فارسی به زبان‌های دیگر
۵	۴/۳۸±۱/۳۹	عدم تسلط کافی در استفاده از کامپیوتر و اینترنت
عوامل درون سازمانی		
۱۰	۹/۱۵±۵/۰۷	نبودن امکانات رفاهی جهت اعضای هیات علمی
۱	۳/۸۶±۴/۱۷	فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های تحقیقاتی
۸	۸/۵۶±۴/۹۲	نبودن بانک اطلاعاتی متمرکز و فراگیر در دانشگاه
۱۱	۹/۲۴±۴/۳۰	ناکافی بودن منابع جدید اطلاعاتی
۷	۸/۵۱±۴/۷۹	کمبود اعتبارات و بودجه تحقیقات
۶	۷/۴۶±۴/۵۴	استقبال نکردن مسئولین از یافته‌های طرح‌های تحقیقاتی
۱۳	۱۰/۱۲±۴/۱۳	ضعف و نارسایی در کیفیت انتشارات دانشگاهی
۹	۸/۷۲±۵/۰۳	مراحل اداری پربخ و خم یک طرح پژوهشی
۱۲	۹/۹۷±۴/۷۰	مراحل اداری تهیه وسایل و لوازم مورد نیاز
۱۶	۱۱/۴۶±۵/۰۳	کمبود امکانات پژوهشی نظیر کتابخانه، آزمایشگاه، وسایل چاپ و تکثیر و رایانه
۱۴	۱۰/۷۰±۵/۲۴	دریافت مرحله به مرحله بودجه تحقیقات و تشریفات اداری خسته‌کننده
۳	۵/۸۰±۴/۵۱	نبودن نظارت، کنترل و هدایت مستمر بر اجرای طرح پژوهشی
۲	۵/۱۳±۳/۸۵	مشخص نبودن نیازهای تحقیقاتی و اولویت‌های سیستم بهداشتی-درمانی
۴	۶/۳۷±۴	بی‌توجهی مسئولین به ضرورت انجام تحقیق توسط اعضای هیات علمی
۱۵	۱۱/۲۹±۵	مراحل اداری پرداخت حق‌الزحمه به همکاران مجری طرح
۱۷	۱۲/۳۳±۵/۱۶	آماده نبودن مسئولین قسمت‌های اداری از مراحل ارائه پروژه و روند اجرای آن
۱۸	۱۲/۶۸±۴/۹۸	تناقض در آمارهای موجود
۵	۶/۴۰±۵/۴۰	روشن نبودن راهنمای تهیه و تدوین طرح پژوهشی برای محقق
عوامل برون سازمانی		
۴	۴/۴۷±۲/۶۶	عدم محو یا کاهش تصمیمات مبتنی بر تصمیمات و توهمات به وسیله مسئولین و کارشناسان
۷	۴/۹۳±۲/۸۷	تصمیمات فردی و سرنوشت ساز به وسیله برخی مسئولین رده‌های بالا و عدم تکیه بر تحقیقات علمی
۸	۵/۶۱±۲/۴۱	بیهوده انگاشتن تحقیقات به وسیله برخی مسئولین و آزمودنی‌ها
۳	۴/۱۷±۲/۱۵	عدم همکاهنگی مؤسسات پژوهشی کشور در ارائه اطلاعات به محققان و تبادل اطلاعات بین مؤسسات
۱	۳/۷۱±۲/۲۳	عدم ارتباط و هماهنگی بین محققین جهت تبادل اطلاعات و تجربیات
۲	۳/۷۱±۲/۳۴	عدم نهادینه شدن تحقیق در کشور
۵	۴/۴۸±۲/۵۴	همکاری نکردن مسئولین جهت فراهم سازی تسهیلات لازم جهت تحقیق
۶	۴/۸۸±۲/۵۷	سهم ناچیز تولید ناخالص ملی به امر تحقیقات کشور
۹	۶/۵۳±۲/۳۱	عدم آشنایی کتابداران مراکز تحقیقاتی با منابع مختلف در رابطه با موضوع تحقیق و در نتیجه کاهش همکاری ایشان
عوامل مرتبط با روش تحقیق		
۲	۳/۳۷±۲/۱۰	عدم دسترسی به متخصصان برجسته روش علمی در سطح استان و کشور جهت اخذ راهنمایی
۳	۳/۴۱±۱/۹۲	صرف وقت زیاد در انتخاب و تعیین مسئله تحقیق به وسیله محققان
۴	۳/۸۸±۲/۰۸	وقت‌گیر بودن و پر دردسر بودن انجام تحقیقات علمی
۵	۴/۱۱±۱/۵۹	دربرس بودن نتایج تحقیقات
۶	۴/۳۶±۲/۰۴	سهل بودن تدریس در مقایسه با انجام تحقیقات عامی
۱	۳/۳۳±۱/۷۷	دسترسی نداشتن به مشاورین تحقیقاتی جهت تهیه طرح تحقیقاتی
۷	۴/۴۶±۲/۱۲	انتخاب و تعیین مسئله مورد تحقیق از بین مسائل گوناگون که به ذهن محققان می‌رسد.

معنی داری در نتایج موثر بوده است. به گونه ای که افراد با سابقه کاری ۶ تا ۱۰ سال با $۶۲/۷ \pm ۸/۱$ بدترین رتبه و افراد با سابقه ی کاری ۱۶ تا ۳۵ سال با $۵۶/۷ \pm ۶/۱$ بهترین رتبه را به خود اختصاص دادند. این امر در مورد مرتبه ی علمی به گونه ای بود که پایین ترین رتبه به افرادی که به عنوان مربی فعالیت داشتند تعلق داشت، حال آن که بالاترین رتبه به افراد با مرتبه دانشیاری تعلق داشت. دانشکده ی محل خدمت و آخرین مدرک تحصیلی نیز به ترتیب با P برابر با $۰/۲۳۳$ و $۰/۸۷$ اثر معنی داری در بروز موانع شخصی در انجام پژوهش نداشتند. (جدول ۶)

در قسمت موانع روش تحقیق انتخاب و تعیین مساله ی مورد تحقیق از بین مسایل گوناگون که به ذهن محققان می رسد، عدم دسترسی به متخصصان برجسته روش علمی در سطح استان و کشور جهت اخذ راهنمایی و در نهایت صرف وقت زیاد در انتخاب و تعیین مساله تحقیق به وسیله ی محققان به ترتیب مهم ترین عوامل دخیل در موانع موجود در روش تحقیق علمی از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه بودند. (خلاصه نتایج مربوط به عوامل ممانعت کننده ی مربوط به روش تحقیق علمی در جدول ۳ آمده است.) در قسمت مربوط به موانع شخصی که دارای رتبه سوم در موانع پژوهش بود، سابقه ی کاری و مرتبه ی علمی به شکل

جدول ۴: مقایسه ی میانگین و انحراف معیار نمرات موانع درون سازمانی بر حسب سابقه ی کار، رتبه ی علمی، دانشکده و مدرک تحصیلی

متغیرها	میانگین و انحراف معیار	P
پزشکی	$۴۹/۵۰ \pm ۹/۳$	
بهداشت	$۰ \pm -$	
محل خدمت		$۰/۸۱$
پیراپزشکی	$۵۱/۴۰ \pm ۱/۸$	
دندانپزشکی	۵۰ ± ۰	
پرستاری و مامایی	$۵۲/۵ \pm ۰/۱$	
کارشناسی ارشد	$۵۲/۲ \pm ۰/۹$	
دکترای PhD	$۵۲/۵ \pm ۰$	
مدرک تحصیلی		$۰/۱۸$
دکترای تخصصی	$۵۰/۸ \pm ۷/۴$	
فوق تخصص	$۴۶/۴ \pm ۱۲/۱$	
سوابق کاری		$۰/۳۹$
۰-۵	$۵۰/۰۵ \pm ۸/۵$	
۶-۱۰	$۴۹/۳ \pm ۵/۹$	
۱۱-۱۵	$۵۲/۳ \pm ۱/۰۱$	
۱۶-۳۵	$۴۸/۱ \pm ۱۲/۰۵$	
مرتبه علمی		$۰/۱۹۴$
مربی	$۵۲/۲ \pm ۰/۹$	
استادیار	$۵۰/۱ \pm ۸/۴$	
دانشیار	$۴۳/۲۵ \pm ۱۸/۴$	
استاد	-	

جدول ۵: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات موانع مرتبط با روش تحقیق بر حسب سابقه‌ی کار، رتبه‌ی علمی، دانشکده و مدرک تحصیلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

P	متغیرها	میانگین و انحراف معیار
۰/۱۶۱	پزشکی	۵۵/۷±۶/۰۴
	بهداشت	۰±-
	پیراپزشکی	۵۰±۱۱/۷
	دندانپزشکی	۰±-
۰/۳۵	پرستاری و مامایی	۵۷/۱۴±۰
	کارشناسی ارشد	۵۶/۸±۱/۲
	دکترای تحصیلی	۵۱/۲±۱۲/۲
۰/۰۹۵	دکترای تخصصی	۵۶/۱±۵/۱
	فوق تخصص	۵۴/۹±۷/۷
۰/۰۰۷	۰-۵	۵۷/۷±۱/۷
	۶-۱۰	۵۶/۲±۲/۷
	۱۱-۱۵	۵۶/۳±۳/۸
	۱۶-۳۵	۵۳/۲±۹/۲
۰/۰۰۷	مرتب علمی	۵۶/۸±۷/۲
	استادیار	۵۶/۳±۱۲/۰۹
	دانشیار	۵۹/۲±۱۹/۵
	استاد	-

جدول ۶: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات موانع شخصی بر حسب سابقه کار، رتبه علمی، دانشکده و مدرک تحصیلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

p-value	متغیرها	میانگین و انحراف معیار
۰/۲۳۳	پزشکی	۵۸/۵۰±۵/۶۰
	بهداشت	۶۹/۴±۰
	پیراپزشکی	۵۸/۳۰±۰
	دندانپزشکی	۰
۰/۸۷	پرستاری و مامایی	۵۸/۳±۰
	کارشناسی ارشد	۵۹/۲۰±۳/۱۰
	دکترای تحصیلی	۵۸/۳±۰
۰/۰۱۴	دکترای تخصصی	۵۸/۲±۳/۹
	فوق تخصص	۵۹/۲۶±۸/۳
۰/۰۴۲	۰-۵	۵۸/۳۳±۰
	۶-۱۰	۶۲/۷±۸/۱
	۱۱-۱۵	۵۹/۳±۳/۵
	۱۶-۳۵	۵۶/۴±۶/۱
۰/۰۴۲	مرتب علمی	۵۹/۳±۳/۲
	استادیار	۵۸/۶±۴/۲
	دانشیار	۵۳/۷±۸/۹
	استاد	-

جدول ۷: مقایسه‌ی میانگین و انحراف معیار نمرات موانع برون سازمانی بر حسب سابقه‌ی کار، رتبه‌ی علمی، دانشکده و مدرک تحصیلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

متغیرها	میانگین و انحراف معیار	P
پزشکی	۶۵/۴±۱۲/۱	۰/۲۰۶
	بهداشت	
محل خدمت	پیراپزشکی	۰/۲۰۶
	دندانپزشکی	
پرستاری و مامایی	۶۲/۸±۵/۵	۰/۳۲
	کارشناسی ارشد	
مدرک تحصیلی	دکترای PhD	۰/۳۲
	دکترای تخصصی	
۰-۵	فوق تخصص	۰/۳۲
	۶-۱۰	
۱۱-۱۵	۶۳/۸±۱۲/۱	۰/۵۵
	۱۶-۳۵	
مرتب علمی	مربی	۰/۳۵۵
	استادیار	
دانشیار	۶۵/۶±۱۲/۱	۰/۳۵۵
	استاد	
	-	

اطلاعات بین موسسات به ترتیب مهم‌ترین عوامل موثر ممانعت کننده‌ی برون سازمانی دخیل در تحقیقات علمی دانشگاه است. (خلاصه نتایج مربوط به عوامل ممانعت کننده‌ی درون سازمانی در جدول ۳ آمده است.)

همچنین در مقایسه‌ی انجام شده بین میانگین و انحراف معیار نمرات موانع برون سازمانی بر حسب سابقه‌ی کار، رتبه‌ی علمی، محل خدمت و مدرک تحصیلی مشخص شد که افراد با سابقه‌ی کاری ۱۶ تا ۳۵ سال با میانگین و انحراف معیار ۶۲/۳ ± ۱۴/۹ امتیاز بهترین رتبه و افراد با سابقه‌ی کاری ۶ تا ۱۰ سال با میانگین و انحراف معیار ۶۷/۶ ± ۸/۵ امتیاز بدترین رتبه را کسب کردند. از نظر مرتبه علمی نیز دانشیاران با ۵۹/۲ ± ۱۹/۵

در این قسمت نیز ناآشنایی با اصول و مبانی روش تحقیق، کمبود وقت و مشغله زیاد و در نهایت ناکافی بودن میزان اطلاعات اعضای هیات علمی راجع به عملیات تحقیق به ترتیب مهم‌ترین عوامل شخصی ممانعت کننده از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه بود. (خلاصه نتایج مربوط به عوامل ممانعت کننده‌ی شخصی در جدول ۳ آمده است.)

در قسمت مربوط به عوامل برون سازمانی ممانعت کننده در انجام پژوهش نیز نتایج این مطالعه نشان داد که عدم ارتباط و هماهنگی بین محققین جهت تبادل اطلاعات و تجربیات، عدم نهادینه شدن تحقیقات در کشور و عدم هماهنگی موسسات پژوهشی کشور در ارایه‌ی اطلاعات به محققان و تبادل

همکاران نیز وجود دارند که موانع شخصی را با میانگین امتیاز ۲۰/۳۸ در راس موانع انجام تحقیق می‌دانند (۲). گرچه با توجه به کثرت نتایج مشابه با مطالعه‌ی ما می‌توان نتیجه گرفت که احتمالاً موقعیت درونی سازمان‌ها بیش از هر موضوع دیگری می‌تواند بر کیفیت و کمیت آثار پژوهشی اثر بگذارد به گونه‌ای که اوضاع بد درونی سازمان‌ها می‌تواند حتی بهترین پژوهشگران را تحت تاثیر قرار دهد. بنابراین این امر لزوم توجه بیشتر مسوولین در ایجاد شرایط مساعد درون سازمانی و بازنگری در وضعیت فعلی اکثر سازمان‌های دخیل در امر پژوهش را مطرح می‌کند. همچنین با توجه به نتایج مطالعه‌ی ما از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه مهم‌ترین عامل درون سازمانی ممانعت کننده در انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های پژوهشی بود. البته عواملی همچون مشخص نبودن نیازهای تحقیقاتی و اولویت‌های سیستم بهداشتی-درمانی و نیز نبود نظارت، کنترل و هدایت مستمر بر اجرای طرح پژوهشی در رده‌های دوم و سوم قرار داشتند. حال آنکه در مطالعه‌ای که توسط سبزواری انجام شده بود مقررات اداری، بودجه ناکافی و کمبود امکانات و تجهیزات به ترتیب با میانگین ۰/۷۲±۰/۵۰، ۲/۴۲±۰/۸ و ۰/۷۸±۰/۳۹ امتیاز بیشترین اهمیت را از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه داشته‌اند (۲). همچنین در مطالعه‌ی مشابه دیگری که توسط دادخواه انجام شده بود نیز پایین بودن دستمزد تحقیقات، نبود امکانات و تجهیزات و در نهایت مقررات دست و پا گیر به عنوان عوامل عمده ممانعت کننده ذکر شده بودند (۹)، مواردی که در مطالعه ما در سطوح میانی تر اهمیت قرار داشتند که این امر به دلیل زمان انجام دو مطالعه و روند رو به بهبود مشکلات درونی سازمان‌ها می‌تواند باشد. در قسمت موانع روش تحقیق نیز دسترسی نداشتن به مشاورین تحقیقاتی جهت تهیه‌ی طرح تحقیقاتی، عدم دسترسی به متخصصان برجسته روش علمی در سطح استان و کشور جهت اخذ

امتیاز بهترین شرایط و استادیاران با $۱۲/۱ \pm ۶۵/۶$ امتیاز بدترین شرایط را به خود اختصاص داده‌اند. از نظر محل خدمت نیز همچنین اعضای هیات علمی شاغل در دانشکده‌ی پیراپزشکی با $۰/۰ \pm ۴۴/۹$ امتیاز بالاترین رتبه و شاغلین در دانشکده‌ی پزشکی با $۱۲/۱ \pm ۶۵/۴$ امتیاز پایین‌ترین رتبه را کسب کردند. از نظر مدرک تحصیلی نیز اعضای هیات علمی که دارای دکترا PhD بودند با $۲۰/۸ \pm ۵۷/۱$ امتیاز بهترین و متخصصین با $۱۰/۴ \pm ۶۶/۶$ امتیاز بدترین رتبه را کسب کردند. این نتایج همچنین نشان داد که همچون موانع درون سازمانی هیچ یک از موارد سابقه کاری ($P=۰/۵۵$)، رتبه علمی ($P=۰/۳۵۵$)، محل خدمت ($P=۰/۲۰۶$) و نیز مدرک تحصیلی ($P=۰/۳۲$) به شکل معنی داری در موانع برون سازمانی پژوهش موثر نبوده‌اند. (جدول ۷)

بحث

نتایج این بررسی در خصوص عوامل بازدارنده انجام تحقیق نشان داد که از نظر اعضای هیات علمی این دانشگاه موانع درون سازمانی با میانگین و انحراف معیار $۵۴/۲۹ \pm ۵۰/۰۸$ امتیاز در رتبه‌ی اول، عوامل مربوط به روش تحقیق علمی با $۶۷/۰۳ \pm ۵۵/۶۳$ امتیاز در رتبه‌ی دوم، عوامل بازدارنده‌ی شخصی با $۵۸/۶۴ \pm ۵/۱$ امتیاز در رتبه‌ی سوم و عوامل برون سازمانی با $۱۱/۹ \pm ۶۴/۵$ امتیاز در رتبه‌ی آخر قرار داشتند. مهم‌ترین عامل درون سازمانی ممانعت کننده در انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های پژوهشی بود. اگرچه این نتایج در تطابق با نتایج مطالعات علمداری و Somkin Royeles می‌باشند (۱۰-۱۲) و حتی در مطالعه‌ی مشابهی که در سال ۲۰۰۵ توسط فرمانبر به چاپ رسیده بود نیز ۷۱ درصد اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان عوامل سازمانی-اداری را موثرترین عامل بازدارنده در انجام تحقیق می‌دانستند (۱۳) اما مطالعاتی همچون مطالعه‌ی سبزه‌واری و

بیشترین اهمیت را از نظر اعضای هیات علمی داشته است (۹).

همان‌گونه که تا به حال به تفصیل گفته شد در شرایطی که در بسیاری از مطالعات عواملی چون کمبود امکانات و تجهیزات، در دسترس نبودن نیروهای مشاوره‌ای و کتابداران متخصص، عدم ایجاد انگیزه کافی در پژوهشگران، کمبود وقت و مشغله زیاد و عدم تسلط به زبان به‌عنوان عوامل اصلی ممانعت‌کننده در انجام تحقیقات عنوان می‌شوند (۱۳-۱۶).

در مطالعه‌ی ما فقدان یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های تحقیقاتی، عدم دسترسی به مشاورین تحقیقاتی جهت تهیه‌ی طرح تحقیقاتی، ناآشنایی با اصول و مبانی روش تحقیق و در نهایت عدم ارتباط و هماهنگی بین محققین جهت تبادل اطلاعات و تجربیات مهمترین عوامل ممانعت‌کننده در تحقیقات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین می‌باشد. این نتایج فارغ از این‌که مهم‌ترین عوامل ممانعت‌کننده از پژوهش در دانشگاه‌ها چه باشند، در یک نقطه اشتراک دارند و آن قایم به شخص بودن و نبود کار تیمی در عمده‌ی مراکز پژوهشی کشور است. لذا بازنگری علمی در ساختارهای پژوهشی کشور و قرار دادن افراد با تخصص‌های مختلف که کارگشا در امور پژوهشی باشند و البته در راس همه‌ی آنها ایجاد نگرش مثبت نسبت به کار تیمی می‌تواند از اساسی‌ترین ابزارهای بهبود اوضاع پژوهشی کشور باشد به‌خصوص آنکه همانطور که از نتایج این مطالعه و مطالعات مشابه بر می‌آید نبود وقت کافی و مشغله‌های مربوط به آموزش و ... یکی از اصلی‌ترین مشکلات بر سر راه محققان به‌شمار می‌آید و طبیعی است که در چنین شرایطی انجام کارهای تیمی به مراتب به وقت کمتری احتیاج دارد.

همچنین یکی از نکاتی که باید به آن توجه ویژه‌ای داشت تعیین اولویت‌های پژوهشی است که در چرخه‌ی پژوهشی کشور یک نقطه‌ی کلیدی است (۱۷). این امر زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که مراکز پژوهشی دچار محدودیت‌های مالی

راهنمایی و در نهایت صرف وقت زیاد در انتخاب و تعیین مساله تحقیق به وسیله‌ی محققان به ترتیب مهم‌ترین عوامل دخیل در موانع موجود در روش تحقیق علمی از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بودند. حال آنکه در مطالعه‌ی دادخواه و همکاران حساس بودن امر تحقیق، انتخاب مساله از میان مسائلی که در ذهن محقق است و مقرون به صرفه نبودن اقتصاد تحقیق به ترتیب با $۲/۵۹ \pm ۰/۵۸$ و $۲/۶۳ \pm ۱/۳$ ، $۲/۸ \pm ۱/۱۷$ مربوط به روش تحقیق علمی بودند (۹).

در قسمت موانع شخصی نیز ناآشنایی با اصول و مبانی روش تحقیق، کمبود وقت و مشغله زیاد و در نهایت ناکافی بودن میزان اطلاعات اعضای هیات علمی راجع به عملیات تحقیق به ترتیب مهم‌ترین عوامل شخصی ممانعت‌کننده از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه ما بود. حال آنکه در مطالعه‌ی ای که توسط سبزواری و همکاران انجام شده بود نیز مشغله زیاد، کمبود وقت و نداشتن مهارت کافی در انجام تحقیق به ترتیب با میانگین $۲/۴۷ \pm ۰/۶۹$ ، $۲/۳۴ \pm ۰/۸۲$ و $۰/۹ \pm ۲/۱۶$ امتیاز، رتبه‌های اول تا سوم موانع شخصی را به خود اختصاص داده بودند (۲).

در قسمت مربوط به عوامل برون سازمانی ممانعت‌کننده در انجام پژوهش نیز نتایج این مطالعه نشان داد که عدم ارتباط و هماهنگی بین محققین جهت تبادل اطلاعات و تجربیات، عدم نهادینه شدن تحقیقات در کشور و عدم هماهنگی موسسات پژوهشی کشور در ارائه‌ی اطلاعات به محققان و تبادل اطلاعات بین موسسات به ترتیب مهم‌ترین عوامل موثر ممانعت‌کننده‌ی برون سازمانی دخیل در تحقیقات علمی دانشگاه قزوین است. حال آنکه در مطالعه مشابهی که توسط دادخواه و همکاران انجام شده بود، عواملی چون بی‌تاثیر بودن نتایج تحقیق در تصمیم‌گیری‌های مدیران با میانگین $۲/۸۱ \pm ۰/۴۴$ ، پایین بودن سرانه تحقیق در کشور با میانگین $۲/۸ \pm ۰/۴۶$ و عدم وجود انجمن‌های صنفی در استان با $۲/۷۹ \pm ۲/۲۸$

که احتمالا به دلیل مشغله‌های شغلی بیشتر زمان کمتری برای بهره برداری از امکانات درون سازمانی دارند.

نتیجه گیری

با توجه به تمامی نتایج حاصل از این پژوهش می‌توان گفت که بهبود وضعیت پژوهشی عمده‌ی دانشگاه‌های کشور من جمله دانشگاه علوم پزشکی قزوین در گرو ایجاد یک نظام متمرکز تحقیقاتی جهت هماهنگی فعالیت‌های تحقیقاتی درون سازمانی و برون سازمانی، تعیین اولویت‌های پژوهشی در سطح کشور و همچنین در سطوح دانشگاهی بر اساس امکانات دانشگاه‌ها برای کمک به اعضای هیات علمی در انتخاب و تعیین مساله مورد تحقیق، ایجاد نگرش مثبت نسبت به کار تیمی و حتی آموزش به اعضای هیات علمی به منظور استفاده هرچه بیشتر از توانایی‌های آن‌ها در غالب تیم‌های تحقیقاتی و در صورت لزوم اختصاص منابع به تیم‌های تحقیقی به جای اختصاص منابع به افراد و همچنین تخصیص صحیح منابع بر اساس صلاحیت‌های تحقیقاتی افراد و تیم‌های تحقیقاتی، کاهش مشغله‌های شغلی و آموزشی اعضای هیات علمی و ایجاد محرک‌های مالی کافی برای جلب نظر محققان و کشاندن آن‌ها از مسایلی مختلف شغلی مثل کلینیک‌های درمانی و ... آزمایشگاه‌ها و مراکز تحقیقات بالینی است.

References

- 1- Horri A. Research projects agency of the ministry of education, research and educational planning. [Dissertation]. Tehran; Tehran University 1992.
- 2- Sabzevari S, Mohammad Alizade S, Aziz zade M. The view points of faculty member of Kerman

نیز باشند. وضعیتی که در مورد عمده‌ی مراکز علمی کشور وجود دارد. همانطور که ما نیز در نتایج مطالعه‌ی خود اشاره کردیم، متأسفانه انتخاب یک موضوع مناسب که با امکانات مراکز تحقیقاتی فعلی کشور قابل انجام باشد و مهم‌تر از آن بتوان از نتایج آن در زمینه‌ی توسعه و پیشرفت کشور بهره برد، یکی از اصلی‌ترین معضلات اعضای هیات علمی در دانشگاه‌ها است که طبیعتاً در چنین شرایطی تعیین این اولویت‌ها به شکل درست و علمی می‌تواند خود در امر پژوهش راهگشا باشد.

یکی دیگر از نکات جالبی که در نتایج مطالعات ما به وضوح دیده می‌شد وضعیت مناسب ترافرد با سابقه‌ی کاری ۱۶ سال و بیشتر، دانشیاران، اعضای هیات علمی شاغل در دانشکده پزشکی و افراد دارای مدرک تحصیلی فوق تخصص به لحاظ مشکلات درون سازمانی است که این امر نشانگر اهمیت بیشتر مسوولان دانشگاه به اعضای هیات علمی برجسته‌تر خود به لحاظ سازمانی است که البته این امر می‌تواند ناشی از در دست داشتن مسوولیت‌های سازمانی توسط خود این افراد نیز باشد. حال نکته‌ای که در این میان تامل برانگیز است وضعیت مشغله‌ی فراوان این افراد است. پرواضح است که به طور معمول این دسته از اعضای هیات علمی بیش از سایرین دارای مشغله‌های شغلی هستند و این امر بدین معنی است که عمده‌ی امکانات سازمان‌ها در اختیار افرادی است

University of obstacles in carrying out research activities. *Yazd University of Medical Sciences J* 2000; 2:17-27.

- 3- KHoshfar Q. Evaluation research role and research centers in expansion of economic – social. *Rahyافت* 2000;22:98-103.

- 4- Sodagar S. Job satisfaction in nurses working in Hormozgan University of medical sciences hospitals. *Medical J Hormozgan University*. 2004; 8 (4):233-237
- 5- Dunn, V, Crichton N, Roe B, Seers K, Williams K. Research for Practice: A U.K Experience of Barriers Scale. *J O A N*. 1998; 24; 1204-6.
- 6- Zohor AR, Fakori AR. The view points of faculty member of Iran university of medical sciences about research barriers. *Payash*. 2003; 2(2):113-120.
- 7- Couvillon JS. How to promote or implement evidenced based practice in clinical setting. *Home Health Care Manag Prac*. 2005; 17(4):269-72
- 8- Roxburgh M. An exploration of factors with constrain nurse from research participation. *J Clin Nurs*. 2006; 15(5): 535-45.
- 9- Dadkhah B, Mohammadi MA, Pour naserin S, Mozaffari N and Adham D. The view points of faculty member of Ardebil University of medical sciences about research and research barriers 2003. *Ardebil University of Medical Sciences J* 2008; 8(1): 37-44.
- 10- Alamdari AK, Afshon E. The view points of faculty member on research barriers at Yasuj University. *Armagan Danesh*. 2003; 8(29):27-33.
- 11- Royle J ; Blythe D ; Ciliska D Ing . The organization environment and vidence based nursing. *Canadian Journal of Nursing Leadership* . 2000 ; 13(1) :31-37.
- 12- Somkin CP, Altschuler A, Ackerson L, et al. Organization barriers to physician participation in cancer clinical trials. *Am J Manag Care*. 2005; 11(7):413-21.
- 13- Farmanbar R, Asgari F. Study of constraining factors of research from the viewpoint of faculty members in Guilan University of medical sciences. *Journal of Guilan University of Medical Sciences* 2005; 14(54): 84-91. [In Persian].
- 14- Aronstam Robert S; Katherine Hoey and James E. Frieije: Physician participation in clinical research at Guthrie health . The Guthrie journal . 2003 :721(3):66-71.
- 15- Sardashti M, Parvin N, Bozorgzad M, Imani R. The view points of nurses and midwives on research barriers at Shahrekord Hospitals. *Ilam University of Medical sciences J*. 2007; 15(2): 7-13.
- 16- Sardashti M, Kazemian A, Deris F. The view points of faculty member and stuff on research barriers shahrekord university of medical sciences. *Strategic Education J* 2010. 2(3): 51-57.
- 17- Stange Kurt C. Primary care research . Barriers and opportunities . *Journal of Family Practice* . 1996 ; 42(2) : 192-7.
- 18- Karimi Qarib, Damari B, Qarabaqiqian A, Rahbari M, Vafaeyan V, Minab Salemi E. Need assesment and determination of research priorities at Blood Transfusion Organization research center. *Research & Scientific J of Ardabil University*. 2005; 2(4):123-134.

Research Accountability of Faculty Members at Qazvin University of Medical Sciences.

Samieerad F¹, Ghasemi Z¹

¹Kowsar Hospital Development and Clinical Research Center, Qazvin, Iran

Corresponding Author: Ghasemi Z, Kowsar Hospital development and clinical research center, Qazvin, Iran

Email: fsamieerad@gmail.com

Received: 17 Sep 2013 **Accepted:** 25 Nov 2013

Background and Objective: One of the main tasks of faculty members is research activities which is required for professional development. Thus, we attempted to investigate **research** accountability of faculty members.

Materials and Methods: This descriptive cross-sectional study was conducted among all faculty members. A questionnaire was used to collect data. It included personal characteristics, personal obstacles, internal, external organizations barriers and the nature of scientific research. Both descriptive and statistical analysis methods were applied.

Results: Internal organizational barriers with the mean and SD ($29/54 \pm 08/50$) ranked first. Factors related to methods of scientific research with the mean and SD ($03/6 \pm 63/55$) ranked second. Personal obstacles with the mean and SD ($1/5 \pm 64/58$) ranked third. Finally, external organizational factors with the mean and SD ($9/11 \pm 5/64$) ranked last.

Conclusion: Research improvement depends on the existence of a research center which coordinates all internal and external research activities.

Keywords: *Research, Faculty members, Barriers*